

प्रति,

मा. उपकुलसचिव (विकास/सांख्यिकी)

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ,

नागपूर.

विषय :- विद्यापीठ वार्षिक अहवाल २०१०-२०११ पाठविण्याबाबत.

महोदय,

आपले पत्र क्र. सांख्यिकी/वा.अ./५० दि. ३०/०६/२०११ प्रमाणे आपण मागविलेल्या वनस्पतीशास्त्र विभागाचा २०१०-२०११ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल आपणाकडे सादर करित आहे.

(डॉ. अ. दौ. चौधरी)

विभाग प्रमुख

वनस्पतीशास्त्र विभाग,

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

वनस्पतीशास्त्र विभाग, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

विषय : विद्यापीठ वार्षिक अहवाल : २०१०-२०११

- १) प्राध्यापक व विभाग प्रमुख : डॉ. अ. दौ. चौधरी
(एम.एससी., पिएच. डी.)
- प्राध्यापक : १) डॉ. प्र.बा. नांदकर
(एम.एससी., पिएच. डी.)
दि.२८/०२/२०११ला सेवानिवृत्त
- २) डॉ. (श्रीमती) अल्का चतुर्वेदी
(एम.एससी., पिएच. डी.)
- ३) डॉ. टि. श्रीनीवासु
(एम.एससी., पिएच. डी.)
- सहयोगी प्राध्यापक : १) डॉ. द. पा. गोंगले
(एम.एससी., पिएच. डी.)
- सहायक प्राध्यापक : १) डॉ. नि. म. डोंगरवार
(एम.एससी., पिएच. डी.)

२) आचार्य पदवीकरीता (पीएच. डी.) संशोधन करणारे विद्यार्थी

मार्गदर्शक	विद्यार्थी
१) डॉ. अ.दौ. चौधरी	१) कु. एन. जे. सिंग
	२) कु. श्वेता सिंग
	३) श्रीमती शिवानी डोंगरवार
	४) श्री. प्रशांत वाघ
	५) श्री. ए. के. अणे

२) डॉ. प्र.बा. नांदकर

१) श्री. एच. ए. खोब्रागडे

२) श्री. मिराज उल—हक

३) श्री. शैलेश बन्सोड

४) कु. सुलभा धोंगडे

५) श्री. व्ही. व्ही. डोईफोडे

६) श्री. एन.एस. वाढवे

३) डॉ. श्रीमती अल्का चतुर्वेदी

१) श्री. पि. टी. हुमने

२) श्री. संदिप हाते

३) श्रीमती पी. वाय. धोटे

४) कु. रूपाली देशपांडे

५) श्री. राहुल कांबळे

४) डॉ. टी. श्रीनीवासु

१) कु. माधुरी ठाकरे

२) श्री. मनिषा चिचमलानपुरे

५) डॉ. द.बा. गोगले

१) कु. एस. ई. उरकुडे

२) श्री. व्ही. पी. मानवटकर

३) कु. एम. ए. म्हैसगवळी

४) श्री. अजय श्रीरामे

५) कु. समिक्षा दांडेकर

६) डॉ. नि.म. डोंगरवार

१) श्री. एन. एम. लभाने

२) कु. एच. व्ही. रावेकर

३) सौ. एस. व्ही. डाखोरे

४) श्री. पेटकर

५) कु. जांजुर्ले

३) विद्यार्थी संख्या व परीक्षांचे निकाल

वर्ग	प्रवेशित		परिक्षार्थी		उत्तीर्ण	
	विद्यार्थी	विद्यार्थिनी	विद्यार्थी	विद्यार्थिनी	विद्यार्थी	विद्यार्थिनी
एम.एस.सी. भाग — १	०१	३५	०१	३५	निकाल	यायचा आहे
एम.एस.सी. भाग — २	०४	२७	०४	२७	निकाल	यायचा आहे

४) शैक्षणिक महत्वाच्या बाबी :

विभागातील सहयोगी प्राध्यापक डॉ. द.पा. गोगले यांना “दि प्रोसेस फॉर मॅनीफॅक्चरींग बायोडिझेल फ्रॉम ग्रीन बायोमॉस” या विषयावर दि. ३१/०३/२०११ ला पेटेंट मिळाले.

वनस्पतीचा सर्वांगीण अभ्यास, वाढ व विकास अभ्यासण्याकरिता विद्यार्थ्यांसाठी प्रतिवर्षाप्रमाणे यावर्षी शैक्षणिक सहल आयोजित केली होती. एम.एस.सी. भाग १ व २ च्या विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक सहल विभागातील सहयोगी प्राध्यापक डॉ. द.पा. गोगले यांच्या मार्गदर्शनाखाली दिल्ली, सिमला, कुल्लु, मनाली, मसुरी येथे आयोजित केली होती व त्यात तेथे उपलब्ध असलेल्या अनेक दुर्लभ वनस्पतीचे नमुने वर्षभराच्या

प्रयोगशाळेतील प्रात्यक्षिकाकरिता संकलित करण्यात आले. सोबत मदतीला विभागातील श्री. अजिम खान हे होते.

५) प्रमुख पाहुणे व प्रतिष्ठीत व्यक्तींची व्याख्याने :

- विभागामध्ये दि. ०७ व ०८ जुलै २०१० ला दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन करण्यात आले.
- यावर्षी वनस्पतीशास्त्र मंडळाचे रितसर उद्घाटन मा. मुख्य अतिथी डॉ. एस. आर. वटे, संचालक निरी यांचे हस्ते दि. १७ सप्टेंबर २०१० ला संपन्न झाले.
- कै. डॉ. ल.बा. काजळे स्मृती व्याख्यान डॉ. पि. एन. पुरेकर यांनी गुंफले.
- दि. १० ते १७ सप्टेंबर २०१० या कालावधीत विभागामध्ये सेल अँड मॉलीक्युलर बायोटेक्नॉलॉजी याप विषयावरील वर्कशाप आयोजित करण्यात आले.
- दि. ०४ डिसेंबर २०१० ला “फ्लोरल कार्पेट अँड ड्राईड प्लॉन्ट स्पेसीमेन” बेस्ट फ्राम वेस्ट हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.
- दि. १६ डिसेंबर २०१० ला एक दिवसीय मशरूम कल्टीवेशन वर्कशाप घेण्यात आले.
- डॉ. वि.से. शिवणकर, संचालक एन. आर. सी.सी. यांनी अतिथी व्याख्यान दिले.
- डॉ. के. आर. नारायण, मार्निंग फिओलॉजीस्ट यांनी अतिथी व्याख्यान दिले.

- दि. २४ व २५ जानेवारी २०११ ला विभागामध्ये दोन दिवसीय राष्ट्रीय सेमीनारचे आयोजन करण्यात आले.
- दि. ०४ फेब्रुवारी २०११ ला डॉ. नि. नि. चोंगुले एक्स एमीरेस प्रोफेसर यांनी अतिथी व्याख्यान देऊन विद्यार्थ्यांचे मार्गदर्शन केले.
- दि. २८ फेब्रुवारी २०११ ला विभागामध्ये राष्ट्रीय विज्ञान दिवसाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे उद्घाटन मा. कुलगुरू डॉ. विलास सपकाळ यांचे हस्ते झाले.

६) समाजकार्य :

दि. ११ डिसेंबर २०१० ला विभागामध्ये “रक्तदान शिबीराचे” आयोजन करण्यात आले. त्यामध्ये विभागातील शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, संशोधन करणारे विद्यार्थी एम.एस.सी. भाग १ व २ च्या विद्यार्थ्यांनी उत्फूर्तपणे सहभाग घेऊन रक्तदानाचे पवित्र कार्य केले.

विद्यार्थ्यांमध्ये वनस्पतीशास्त्र आवड निर्माण व्हावी व वनस्पतीची संपूर्ण माहिती मिळाली. या उद्देशाने औषधीशास्त्र उद्यानामध्ये उर्वरीत जागेत एम.एस.सी. भाग १ व २ च्या विद्यार्थ्यांतर्फे औषधी वनस्पतींच्या रोपांची लागवड (वृक्षारोपण) करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी श्रमदान करून उद्यान व्यवस्थित स्वच्छ केले.

७) प्रयोगशाळेत नव्याने खरेदी केलेल्या महत्वपूर्ण उपकरणांचा तपशील :

या वर्षामध्ये विभागात इन्टर अॅक्टीव्ह बोर्ड, व्हीजुअलाईजर, माईक्रोस्कोप व फोटोकॉपीअर मशीन खरेदी करण्यात आले.

८) ग्रंथालयातील पुस्तके व नियतकालिके :

आजमितीस विभागाच्या ग्रंथालयामध्ये ३५८४ ग्रंथ असून या वर्षात त्यात एकूण ४४ नविन ग्रंथांची भर पडली. आता विभागात एकूण ३६२८ ग्रंथ आहेत. ग्रंथालयात ०५ भारतीय व ०३ विदेशी मासिके नियमितपणे येतात.

९) संशोधन योजना :

या वर्षात विभागात डॉ. टी. श्रीनिवासु यांनी “युज ऑफ आय. टी. एस. रिजन फॉर आयडन्टीफिकेशन ऑफ सम मेडीसीनली इम्पार्ट प्लॉन्टस्” नावाची संशोधन योजना नव्याने आली.

तसेच याआधी सुरू असलेल्या सर्व संशोधन योजना सुरळीतपणे सुरू आहे.

१०) शिष्यवृत्ती व आर्थिक सवलती :

समाज कल्याण विभागातर्फे एम.एस.सी. च्या अनुसुचीत जातीच्या १३, विशेष मागासवर्गाच्या ०२ व इतर मागासवर्गाच्या २१ विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्यात आली.

एकूण सवलत घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या ३६ एवढी होती. यावर्षी विभागातील तिन संशोधन करणारे विद्यार्थी मौलाना अब्दुल कलाम आजाद शिष्यवृत्तीस पात्र ठरले.

११) शिक्षकांचा परिषदांमध्ये व कार्यशाळेत सहभाग :

विभाग प्रमुख व प्राध्यापक — डॉ. अ. दौ. चौधरी

- ❖ विभागप्रमुख डॉ. अ. दौ. चौधरी यांनी वनस्पतीशास्त्र विभागात दि. ०७ व ०८ जुलै २०१० ला आयोजित राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ मोहता सायन्स कॉलेज नागपूर येथे आयोजित राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.

प्राध्यापक अल्का चतुर्वेदी

- ❖ वनस्पतीशास्त्र विभागात दि. ०७ व ०८ जुलै २०१० ला आयोजित राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ रिप्रोडक्टीव्ह बायोलॉजी विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ इमर्जींग ट्रेन्ड्स इन केमीकल इंजीनीयरींग अँड बायोटेक्नॉलॉजी विषयावरील राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ बायोटेक्नॉलॉजी विषयावरील राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.

प्राध्यापक टि. श्रीनिवासु

- ❖ विभागातील प्राध्यापक टि. श्रीनिवासु यांनी यांनी वनस्पतीशास्त्र विभागात दि. ०७ व ०८ जुलै २०१० ला आयोजित राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ महाराष्ट्र प्रोक्ट. नॅशनल सेमीनार ऑन रिसेन्ट ट्रेन्ड इन बायो जियो सायन्सेस येथे सहभागी झाले.
- ❖ वनस्पतीशास्त्र विभागात मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ वनस्पतीशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे आयोजित इंडियन बॉटनीकल सोसायटीच्या परिषदेमध्ये तसेच आंतरराष्ट्रीय समिजीयम मध्ये सहभाग घेतला.

प्राध्यापक डॉ. द. पा. गोगले

- ❖ विभागातील प्राध्यापक द. पा. गोगले यांनी वनस्पतीशास्त्र विभागात दि. ०७ व ०८ जुलै २०१० ला आयोजित राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ ब्रेन मेमोरी प्रोटीन अँड मेमोरी टेक्नीक या विषयावर गव्हर्मेंट आय.टी. आय. कॉलेज नागपूर येथे व्याख्यान दिले.
- ❖ जरिपटका नागपूर येथील आय.टी.आय. कॉलेजमध्ये व्याख्यान दिले.
- ❖ मराठा सेवा संघ नागपूर यांनी आयोजित केलेल्या प्रशिक्षण केंद्रात व्याख्यान दिले.

प्राध्यापक डॉ. नि.म. डोंगरवार

- ❖ विभागातील प्राध्यापक डॉ. नि.म. डोंगरवार यांनी वनस्पतीशास्त्र विभागात दि. ०७ व ०८ जुलै २०१० ला आयोजित राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ अँकेडमिक स्टॉफ कॉलेज नागपूर ला ओरीएन्टेशन कोर्स मध्ये व्याख्यान दिले.
- ❖ लाईफ सायंस विषयावर अमरावती अँकेडमीक स्टॉफ कॉलेज येथील रिफ्रेशर कोर्स मध्ये व्याख्यान दिले.
- ❖ लाईफ सायंस विषयावर नागपूर अँकेडमीक स्टॉफ कॉलेज येथील रिफ्रेशर कोर्स मध्ये व्याख्यान दिले.
- ❖ औरंगाबाद येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.
- ❖ कोल्हापूर येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभाग घेतला.